

חוברת הסברה

למתעניינים בהגשת
מועמדות לנבחרי ציבור
למליאת המועצה
ולוועדים המקומיים

לקראת הבחירות לרשויות
המקומיות 30 לאוקטובר 2018

הגשת מועמדות לנבחרי ציבור למליאת המועצה ולוועדים המקומיים: למה מתי ואיך?

חוברת זו נועדה לתת מידע למועמדים ולמתעניינים לקראת הבחירות לרשויות המקומיות, שיתקיימו ב 30.10.18. בחוברת זו מובאים עיקרי הנושאים הקשורים לבחירות עצמן, וכן מידע הקשור לפעילות והתנהלות הוועדים המקומיים.

להרחבה, ולמידע נוסף ניתן להיעזר בצו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), התשי"ח-1958, שהינו המקור החוקי לכללים, דרכי הבחירה, סמכויות, חובות חברי הוועד המקומי ועוד.

מידע נוסף לגבי נושא הבחירות ניתן למצוא באתר האינטרנט של משרד הפנים - יחידת המפקח על הבחירות, בכתובת: www.moin.gov.il

למידע ושאלות לגבי הבחירות ניתן לפנות לגב' חני אדרעי המרכזת את נושא הבחירות.
בדוא"ל: chani@sdan.org.il בטלפון: 073-2230626.

רקע

הישוב הכפרי (קיבוץ, מושב, ישוב קהילתי) משתייך למועצה אזורית שבה צורת המשילות נקראת "שלטון דו רובדי". הרובד העליון הוא המועצה האזורית המאגדת מספר ישובים, והרובד התחתון הוא הישוב הבודד המנוהל על ידי **ועד מקומי** נבחר.

לתושבי הישובים במרחב הכפרי ניתנה זכות מיוחדת לנהל את החיים המוניציפליים והקהילתיים תוך בחירת מנהיגים מתוך היישוב, לקיחת אחריות של ממש על אורח החיים, על הסביבה ועל עתיד הישוב ותושביו. לקיחת אחריות זו של המנהיגות המקומית על ממדי החיים השונים, היא שיוצרת תחושת שייכות, מחויבות ומשמעות.

ב 30 לאוקטובר 2018 יתקיימו בחירות בכל הרשויות המקומיות בארץ, כולל במועצה אזורית שדות דן. לראשונה, יום הבחירות יהיה יום שבתון ובכל אחד מיישובי המועצה האזורית שדות דן תוצב קלפי (אחת לפחות).

במועד זה יבחרו תושבי המועצה

רשימת ועד
מקומי
(פתק כחול)

נציג הישוב
במליאת
המועצה
(פתק לבן)

ראש מועצה
(פתק צהוב)

כל הנבחרים במועד הבחירות נבחרים לתקופה של חמש שנים

לבחור ולהיבחר

מי יכול לבחור?

כל אדם שגילו 17 ומעלה ביום הבחירות וכתובתו ביישוב רשומה במשרד הפנים, נכלל בפנקס הבוחרים ורשאי להצביע בבחירות.

מי יכול להיבחר? (סעיף 19 לצו המועצות האזוריות)

- מי שרשום בפנקס הבוחרים של הישוב.
- ביום הגשת מועמדותו הוא בן 21 שנים ומעלה.
- מקום מגוריו הקבוע, ביום הגשת מועמדותו, הוא בתחום הישוב.
- אינו עובד מועצה / ועד מקומי במשכורת.
- עובד מדינה / רשות מקומית אחרת – עבודתו אינה עומדת בסתירה או אי התאמה בין תפקידו זה לבין תפקידו כנבחר ציבור.
- לא הוכרז כפסול מסעיפי חוק אחרים או כפושט רגל.

"פנקס הבוחרים" = רשימה הכוללת את כל בעלי זכות הבחירה ב"אזור" ובו מופיעים הפרטים הבאים: שם המשפחה, השם הפרטי, שם האב או האם, המען ומספר תעודת הזהות. ניתן לעיין בפנקס הבוחרים על פי הנחיות ובמועדים המפורסמים על ידי מנהל הבחירות.

בחירות למליאת המועצה

מליאת המועצה היא הגוף שלו הסמכות והיכולת לקבוע מדיניות ולאשר נושאים שהוגדרו בחוק ובהם: אישור תקציבים, חוקי עזר, תכניות פיתוח, ועוד.

בשונה מרשויות עירוניות, בהן הבחירות למליאת הרשות הן כלליות ומתבצעות על פי רשימות, במועצות אזוריות הבחירות למליאת המועצה, מתבצעות לפי אזורי בחירה.

כל ישוב בוחר נציג/נציגים מטעמו למליאת המועצה. המליאה מורכבת מנציגי כל הישובים הנמצאים בתחום השיפוט של המועצה. בשדות דן מכהנים 16 חברי מועצה ובראשם ראש המועצה.

מספר הנציגים של הישוב במליאה נקבע על פי המודד שמאושר במליאת המועצה. לאחר הבחירות מתכנסת המליאה ובוחרת מתוכה הנהלה. כל חברי המליאה פועלים במסגרת וועדות רשותיות שונות בהם- הנהלה, ועדה מקומית לתכנון ובניה, בטחון, מכרזים ועוד.

תפקיד נציג המליאה של הישוב לקדם את טובת יישובי המועצה ולאן דווקא לייצג את אינטרס הישוב שלו.

בחירות לוועד המקומי

- הוועד המקומי הינו גוף סטטוטורי האחראי על מתן השירותים המוניציפליים של הישוב, ומייצג את כלל התושבים בישוב.
- לוועד המקומי סמכויות מתחום המשפט הציבורי והמנהלי וחלים עליו כללי המשפט הציבורי-מנהלי.
- המועצה רשאית לאצול מתפקידיה וסמכויותיה לוועד מקומי למעט בתחומים מסוימים כגון ייסוד תאגידיים, הטלת אגרות והיטלים, חקיקת חוקי עזר, הפקעת מקרקעין ואישור תקציב ועד מקומי.
- הוועד המקומי הינו גוף משפטי נפרד לחלוטין מהאגודה החקלאית הפועלת באותו היישוב.

במהלך כהונתם מעצבים חברי הוועד המקומי, את אופי החיים ביישוב. הוועד קובע מדיניות אשר באה לידי ביטוי בהחלטותיו וביישומן. להחלטות הוועד ישנה השפעה על תחומי החיים השונים, הפיזיים, החברתיים, הכלכליים/כספיים ועוד.

מספר חברי הוועד המקומי נקבע על ידי משרד הפנים בהתאם למספר התושבים בישוב ונע בין 5-11 חברים על פי הטבלה הבאה:

מספר חברי ועד	מספר תושבים
5 עד 7	עד 1,500
9-11	1,501 ומעלה

הגשת מועמדות למליאת המועצה ולוועד המקומי

- כל קבוצת בוחרים המונה 2% לפחות ממספר הבוחרים בישוב ולא פחות מ-5 בוחרים רשאית להגיש רשימת מועמדים לחברות במועצה \ בוועד המקומי.
- בימים 18\9\26-27 יש להגיש רשימות מועמדים על גבי טפסים מיוחדים שנוסחם ופרטיהם קבועים בצו המועצות האזוריות ומפורסמים על ידי משרד הפנים.

בטפסים תתבקשו לספק את הפרטים הבאים:

- ✓ שם האזור (=ישוב), סמל ישוב
- ✓ כינוי וסימון הרשימה (=אות לפתקי ההצבעה)
- ✓ בא כוח של הרשימה
- ✓ פרטי המועמדים ברשימה כולל חתימה אישית של כל אחד מהמועמדים על כתב הסכמה

1. על כל אדם ששמו מוגש כמועמד, לחתום אישית על כתב הסכמה לשמש כמועמד. אדם שלא חתם על כתב הסכמה לא יאושר כמועמד.
2. אדם רשאי להיות מועמד ברשימת מועמדים אחת בלבד למועצה וברשימת מועמדים אחת לוועד המקומי. אדם שחתם על כתבי הסכמה לשמש כמועמד ביותר מרשימה אחת למועצה, או ביותר מרשימה אחת לוועד מקומי, שמו יימחק מכל רשימות המועמדים שלהן נתן את הסכמתו.
3. יש להקפיד ולרשום בטפסים בצורה מדויקת ומלאה את הפרטים של המועמדים ושל החותמים על הצעת המועמד ועל רשימת המועמדים.
4. רשימות מועמדים שיוגשו באיחור לא יתקבלו.
5. לא תתקבל חוברת שנעשו בה תיקונים, שינויים או מחיקות (לרבות מחיקות בטיפקס) בשמות המועמדים או בסדר רישומם או במספר הסידורי שליד שם המועמד.
6. יש לקחת בחשבון שיש משמעות לסדר השמות שכן, על פי סדר זה יקבע הרכב הוועד המקומי הנבחר וכן החלפות במהלך הקדנציה, במידה ויהיו.
7. מומלץ להגיש רשימה ובה מספר חברים מעבר לנדרש היות ובמהלך הקדנציה יתכנו חילופים בנסיבות שונות.
8. במידה ותוגש רק רשימה אחת היא תקבל הכרזה מבלי לקיים הליך בחירות בקלפי, מתוך ההנחה שאם אין מתמודדים נוספים, המועמדים הנ"ל מקובלים על כל אנשי הישוב.
9. חבר ועד מקומי לא יכול לכהן במקביל כחבר מליאת המועצה האזורית.

יו"ר הוועד המקומי

- ועד מקומי בוחר בישיבתו הראשונה את אחד מחבריו לראש הוועד.
- הבחירה נעשית בהצבעה גלויה. המועמד שמקבל למעלה ממחצית הקולות של כל חברי הוועד הוא הנבחר.
- חשוב לבחור את האדם המתאים ביותר מבין חברי הוועד – זה שיש לו ניסיון ניהולי, פנאי ויחסי אנוש טובים ולא דווקא זה שזכה במירב הקולות בבחירות

- ראש ועד מקומי אינו זכאי לשכר בקשר לביצוע תפקידו.
- יו"ר הוועד הנו ראשון בין שווים ואין לו סמכות עודפת על פני שאר חברי הוועד המקומי.

בוועד מקומי לא יכולים לכהן קרובי משפחה (בן זוג, הורה או הורי הורה, בן זוג, בן או בת או בני זוגם, אח או אחות או בני זוגם).

חבר ועד מקומי קרובו, סוכנו או שותפו, או תאגיד שיש לאחד מהאמורים חלק העולה על עשרה אחוזים בהונו או ברווחיו, או שאחד מהם מנהל או עובד אחראי בו, לא יהיה צד לחוזה או לעסקה עם הוועד המקומי; לעניין זה, "קרוב" - בן זוג, הורה, בן או בת, אח או אחות.

חילופים בוועד המקומי

- חבר ועד שחדל לכהן, ימונה במקומו המועמד ששמו הבא ברשימה שממנה נבחר אותו חבר שעזב.
- במידה ואין מי שימלא את המקום הפנוי, יבחר הוועד על פי החלטה של מחצית מחבריו לפחות, אדם שהוא כשיר להיבחר.
- על המועמד של הוועד למלא שאלון ניגוד עניינים שיעובר לבחינה ואישור היועץ המשפטי של המועצה ולאחר מכן יקבל אישור ראש המועצה וכתב מינוי.
- לגבי כל שינוי פרסונאלי בקרב חברי הוועד המקומי יש ליידע את המועצה.

התנהלות הוועד המקומי

ישיבות ועד מקומי

- ישיבה ראשונה של הוועד המקומי צריכה להתכנס בנוכחות ראש המועצה או מי מטעמו לא יאוחר מ 14 יום מתחילת כהונתו.
- על הוועד המקומי לקבוע לפחות ישיבה אחת בכל שישה שבועות – כלומר, צריכות להתקיים לפחות 8 ישיבות בשנה.
- על פי הצורך ניתן לכנס ישיבה שלא מן המניין.
- יש להודיע על מועד הישיבה וסדר היום לכל חברי הוועד ומוזמנים אחרים לפחות 24 שעות מראש. כך, למשתתפים ישנה ההזדמנות להתכונן לדיון.
- יש להדביק על דלת משרדי הוועד הודעה על קיומה של הישיבה.

השתתפות בישיבות הוועד

- על פי הוראות הצו חובה להזמין לישיבות הוועד את נציג הישוב במליאה. מעבר לחובה החוקית, נוכחותו מסייעת ליצירת שיתוף פעולה ומאפשרת העברת מידע בין שתי רבדי השלטון.
- ככלל, ישיבות הוועד הן פומביות ורק במקרים ספציפיים ונדירים (למשל בעניין בטחוני, מטעמי צנעת הפרט) ניתן לקיים דיון בדלתיים סגורות וזאת אל מול בדיקה קונקרטיה והחלטת ועד שיש הצדקה להחרגה מעקרון הפומביות.
- הנחת המוצא היא שפומביות הדיון תורמת לשיפור איכות ההחלטה.
- השתתפות הציבור הינה בעמדה של משקפים בלבד ואינם בעלי זכות הצבעה
- ישיבה יכולה להתקיים רק במניין חוקי היינו, נוכחות של רוב חברי הוועד.
- חובה על חבר וועד להיות נוכח בישיבות הוועד ומי שנעדר משלוש ישיבות רצופות יחדל להיות חבר אלא אם הסיבה מוצדקת (מילואים, מחלה וכד')
- החלטות מתקבלות ברוב קולות של חברי הוועד

פרוטוקול ישיבה

- בכל ישיבת ועד יש לרשום **פרוטוקול** שיכיל:
  - ✓ תאריך
  - ✓ שמות חברי הוועד הנכחים והנעדרים
  - ✓ סדר יום
  - ✓ תמצית מהלך הדיון
  - ✓ החלטות ותוצאות הצבעה
  - ✓ חתימות (יו"ר ומנהל ישוב)

- על פי חוק, פרוטוקולים פתוחים לעיון הציבור ונשמרים כחלק מההיסטוריה של היישובים ולכן, הימנעו מאזכור שמות והקפידו על לשון נקייה.

- חברי הוועד יקבלו את הפרוטוקול לפחות שבוע לפני הישיבה ויאשרו אותו בתחילת הישיבה.

- מומלץ לפרסם את הפרוטוקול לכלל התושבים באמצעים המקובלים בישוב.

ועדות

במבנה ארגוני מיטבי, הוועד המקומי מפעיל תחתיו ועדות בתחומים השונים של היישובים כגון תרבות, נוער, ביטחון, חזות הישוב וכדומה. באופן הזה תושבים נוספים לוקחים חלק בעשייה ובניהול.

תקציב הוועד המקומי וניהולו

- **מקורות התקציב** של הוועד המקומי הם – גביה מארנונה, אגרות והטילים (שמירה, וכדו'), הכנסות משימוש במבני ציבור (חוגים, אירועים וכדו')
- תעריף הארנונה המועצתי נקבע על-פי **צו המיסים** של המועצה המאושר במליאת המועצה לא יאוחר מ 1 ביולי ופרסומו לא יאוחר מיום ה 15- ליולי.
- **תעריפי הארנונה** משתנים מישוב לישוב ובסמכותו של ועד מקומי לבקש שינוי בגובה המיסים. כל שינוי מחייב אישור מליאה ולאחר מכן אישור שר הפנים והאוצר.
- עד ה 1 לאוקטובר על הוועד המקומי להגיש את התקציב, בפורמט של משרד הפנים, לצורך אישור מליאת מועצה

**חוברת זו נועדה להוות כלי עזר
למתעניינים ולמועמדים לוועדים
מקומיים במועצה, והיא אינה באה
במקום יעוץ משפטי ו/או האמור בצו
המועצות המקומיות (מועצות
אזוריות), התשי"ח- 1958, וחוקים
נוספים החלים על הוועדים המקומיים.
בכל מקרה בו ישנו שוני בין האמור
בהנחיות לבין הקבוע בצו, הוראות הצו
גוברות.**